

[Aksel Larsen.]

paa Arbejderbefolkningen, og foruden at det i forholdsvist ringe Grad har forbedret Landbrugets Rentabilitet, har det medført, at Industri- og Finanskapitalen har tjent uhyrlig store Summer.

Nu mener man imidlertid, at man efter at være naaet saa langt, som man er naaet ved denne Politik, og under Forudsætning af, at denne Politik fortsættes, skulde være i Stand til at skabe ordnede Forhold paa Laanemarkedet ved Gennemførelsen af Lovforanstaltninger som her foreslaaet. Hvad disse Lovforanstaltninger angaar, er jeg af samme Mening som det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby), at i Virkeligheden er det jo en Stabilisering af Gælden, hvor Rentekapitalen ikke angribes, men tværtimod sikres sine Renter, og hvad den ellers maatte gøre Krav paa i Henhold til de indgaaede Forpligtelser. Vi havde aldrig tænkt os, at det var den Vej, man skulde ud, og vi er ikke Tilhængere af, at man søger den Vej, naar det gælder om at sanere Landbrugets Gældsforhold. Vi er af den Opfattelse, at det er mere rigtigt at gribe effektivt ind over for Rentekapitalen og paa den Maade skaffe Landbruget saavel en almindelig Rentenedsættelse som andre Lettelser i Form af nødvendig Gældsnedskrivning. Vi er af den Opfattelse, at der kan naas Resultater ad den Vej, men naturligvis kun, hvis man har den fornødne Vilje til at anvende de fornødne Magtmidler af politisk, bankteknisk og anden Art, som skal til for at gennemtvinge en Sænkning af Renteniveauet.

Det maa indrømmes, at der ligger nogle flere Realiteter i dette Forslag end i tidligere Forslag i samme Retning, som er fremsat af Regeringen. Der ligger de Realiteter deri, at i hvert Fald en meget stor Part af Landbrugerne kan opnaa ganske betydelige Lettelser. Det kan efter vor Opfattelse ikke gøre nogen Forskel, om disse Lettelser former sig som Hjælp til en Sanering af Gælden i Form af Ydelse af meget lavt forrentede Laan fra Staten eller ytrer sig i Form af direkte Rentetilskud. I begge Tilfælde bliver Resultatet en Lettelse for Landboeren; men i begge Tilfælde kommer der ganske vist ogsaa det ud af det, at man handler efter Princippet: Giv Rentekapitalen, hvad Rentekapitalens er, og Staten træder til for at hjælpe. Det er imidlertid noget, som man dog kan tale om, fordi Dækningsforslaget, der foreligger, dog i nogen Grad tilsigter at lægge Byrden ved denne Gældsstabilisering paa den besid-

dende Del af Befolkningen. Jeg tager naturligvis her Forbehold, jeg siger kun i nogen Grad, men der bliver jo Lejlighed til at komme indgaaende ind paa dette Spørgsmaal ved Forhandlingerne i Morgen eller i Overmorgen.

Der har i Debatten om dette Lovforslag været strejftet Ting, som er diskuteret andetsteds og paa anden Tid, nemlig Spørgsmaalet om Landbrugets angivne eller angivelige Mangel paa Arbejdskraft, og man udtrykker den Mening, at en Sanering af Landbrugets Gældsforhold ogsaa i nogen Grad skulde berøre Arbejdsløsheden. Ja, den Mening er vi ogsaa af, og vi har meget tit gjort opmærksom paa, at til en effektiv Bekæmpelse af Arbejdsløsheden hører ogsaa den beskæftigelsesfremmende Foranstaltning, der hedder en virkelig omfattende Hjælp til Landbruget under de vanskelige Forhold. Men det er nødvendigt at benytte Lejligheden til at tilbagevise de Paastande, der er fremsat om, at Landbruget mangler Arbejdskraft, samtidig med at Arbejdsløsheden er saa stor, og at Grunden til denne Mangel paa Arbejdskraft skulde være den gode eller for gode sociale Lovgivning her i Landet.

Det er aldeles ikke Tilfældet. Hvis Landbrugerne byder den Arbejdskraft, de søger, ordentlige Arbejds- og Lønningsforhold, og hvis de ikke fortrinsvis ønsker Arbejdskraft af en Aldersklasse, som nu engang kun er for Haanden i begrænset Antal her i Landet, saa er det ganske givet, at ingen kommer til at mangle Arbejdskraft. Men de, som ogsaa i den seneste Tid har raabt højest om, at de arbejdsløse ikke vil ud paa Landet og arbejde, er jo de samme Folk, som her i Tinget har gjort sig til Talsmænd for, at der skulde fastsættes saa at sige en Normalgeløn her i Landet paa gennemsnitlig 18 Kr., hvorved man naturligvis mente, at Landbruget vilde blive i Stand til at sikre sig Arbejdskraft, ganske vist paa saadanne Vilkaar, at sundt tænkende Mennesker maa have Lov til at protestere.

Efter de foreliggende Beregninger skulde de her foreslaaede Foranstaltningers Gennemførelse medføre en Udgift paa op mod 136 Mill. Kr. Jeg anser aldeles ikke en saadan Udgift for at være for stor. Jeg er af den Mening, at hvis man virkelig kunde naa derved effektivt at forbedre Landbrugets Forhold, er det overordentlig billigt opnaaet, og det skal derfor ikke opfattes som en Protest mod den her fore-